

követő helyreállítás után, 1954-ben az Állami Nyomda igazgatósági épülete lett, ma a Budavári Önkormányzaté. 1996-ban, majd 2000–2002 között megelőző régészeti kutatásokat folytattunk az épületek, továbbá az Országház utca területén.

A Petermann bíró utca 9. sz. épület bővítését megelőző régészeti kutatások során a terület ÉK-i sarkában egy középkori pince falrészlete került napvilágra. A sziklába vágott pince behúzódott a Petermann bíró utca 7. sz. alapozása alá, így teljes feltárására statikai okok miatt nem volt lehetőség. A terület DNy-i sarkában egy másik középkori fal részlete került elő. Eredeti középkori rétegeket alig tudtunk megfigyelni, szinte a terület egészéről a mai szint és a szikla között újkori anyaggal kevert hódoltságkori kerámia, továbbá nagyobb mennyiségű állatcsont került napvilágra.

Munkatársak: Szigeti Judit régész, Németh Katalin ásatási technikus, Viemann Zsolt, Alibán András geodéták.

BENCZE ZOLTÁN

75. Budapest, I. Szentháromság tér, Mátyás-templom (KÖH 52378)

Kő

A templom rekonstrukciójához kapcsolódó, immár 2005 óta folyó régészeti kutatás 2009-ben is a közműárok területére szorítkozott.

A templomtól K-re, az É–D irányú, leendő tűzivíz-vezeték tavaly már megkezdett, mintegy 30 m-es szakaszán dolgoztunk május 5. és június 19. között. A keskeny árokban, a szükséges rábontással, a középkori temető 105 sírját és számos bolygatott váztöredéket tártunk fel. A temető e szakaszán is megfigyelhetők voltak sírsorok és több rétegben rátemetések. Két esetben észleltük, hogy a sírgödört részben a sziklába vágták bele. Idén is feltártunk együttes eltemetéseket; a koporsós temetkezéseknél néhány esetben a koporsódeszkák maradványait is meg tudtuk figyelni.

Munkatársak: Böröczky Blanka, Szilágyi Gábor.

B. NYÉKHELYI DOROTTYA

76. Budapest, III. Emőd utca 10. (KÖH 58977)

Ró

2009. április 27. és május 6. között szondázó jellegű régészeti feltárást végeztünk a 23111/3 hrsz. telken. A területen 2007-ben Láng Orsolya vezetésével már zajlott egy szondázás. Az azóta eltelt két évben tulajdonosváltás történt és ezzel együtt megváltoztak a kiviteli tervek is. Feltárásunk a tervezett épület alapozási sávjában történt. A K–Ny irányú árok a Ny-i végén kapcsolódott Láng Orsolya 2007-ben feltárt, É–D-i irányú kutatóárához.

A 2 m széles, 22 m hosszú és 1,3–2 m mély árok rétegsora megegyezett a 2007-es kutatás rétegsorával. A legfelső 0,5–1,2 m vastag, helyenként erősen törmelékes újkori réteg alatt egy sötétbarna színű, nagy mennyiségű

csigaházat tartalmazó, 0,2–0,4 m vastag réteg húzódott. Alatta egy 0,2–0,4 m vastag szürkésbarna agyagos réteg húzódott, majd egy világosbarna, helyenként homokfoltos, 0,2–0,4 m vastag agyagréteg következett. A rétegsor alján szürkésárga agyagos altalajt figyeltünk meg. A harmadik rétegből ugyan római korra keltezhető kerámia-töredékek kerültek elő, de esetlegesen hozzájuk tartozó régészeti jelenség, objektum nem. A Láng Orsolya által korábban feltárt V-alakú árok pedig elkerülte a szondát.

ANDERKÓ KRISZTIÁN

77. Budapest, III. Fehéregyházi utca 13–15. (KÖH 68625)

Ró

Az aquincumi katonaváros ÉNy-i peremén próbafeltárást végeztünk 2009. május 12–26. között, a terület (18770/5–7 hrsz.) római kori területhasználatának és beépítettségének kutatására. A tervezett társasház cölöpalapozásának nyomvonalában két kutatóárkot nyitottunk.

A telek egy közeli, ma is működő forrás közelében helyezkedik el, amely terület a környéken folytatott kutatások alapján,⁴ a kora római időszakban lápos-vizenyős, mocsaras jelleget öltött. A római megtelepedésre utaló nyomok csak a Kr. u. 2. sz. vége–3. sz. elejétől a 4. századig jelentkeztek, a mocsár lecsapolását és a forrás vizének elvezetését követően.

A feltárás során az újkori és a római réteg határán, a késő római korra tehető, sűrűn köves-néhol téglás, L-alakban jelentkező épületplanírozás maradványai láttak napvilágot. A köves-téglás felület alatti sárgaköves-téglás réteg még a planírozás részét képezte, nem utalt épített útfelületre. A kutatóárok további mélyítése során elszórtan nagyobb kövek jelentkeztek összefüggés nélkül, ill. a régészeti réteg alján, a 2. sz. kutatóárokban, K–Ny-i kiterjedésű nagyobb kövekből álló felület mutatkozott, amelyből egy csapolással ellátott kváderjellegű, feltehetően másodlagosan felhasznált, töredékes kő is előkerült. Az említett laza csoportban elhelyezkedő köves felületek egy rétegben jelentkeztek, jellegük nem utalt összefüggő épületmaradványra vagy útra, sokkal inkább épületek omladékai vagy planírozásai voltak.

A telken a régészeti réteg vastagsága elérte a 40–80 cm-t, amelynek feltárása során zömmel a késő római kor emlékei, érmek és mázas kerámia-töredékek kerültek elő szórványosan. A terület középkori beépítettségére utaló emlékek nem mutatkoztak.

A régészeti réteg alatt fekete, homogén forrásmész-kövekkel kevert réteg jelentkezett, amely leleteket már nem tartalmazott. A közeli forrásnak köszönhetően ezen a szinten (4,50 m mélység környékén) már megjelent a talajvíz és akadályozta a további kutatást.

KIRCHHOF ANITA

⁴ KIRCHHOF A.: Új feltárási eredmények a katonaváros északnyugati régiójából I. AqFüz 13 (2007) 40–56.